

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کارگاه ویراستاری

از ویرگولاستار تا ویراستار

دکتر عباس واعظ زاده

(عضو هیئت علمی و مسئول کارگروه ویراستاری گروه زبان و ادبیات فارسی)

سؤال های اصلی

❖ ویراستاری / ویرایش چیست؟

❖ ویراستار کیست؟

انواع ویرایش (از نظر نوع کار)

▶ ویرایش فنی

▶ ویرایش زبانی / ادبی

▶ ویرایش محتوایی / علمی

انواع ویرایش (از نظر نوع متن)

▶ ویرایش متون علمی (تخصصی و غیرتخصصی)

▶ ویرایش ترجمه

▶ ویرایش متون ادبی (شعر و داستان)

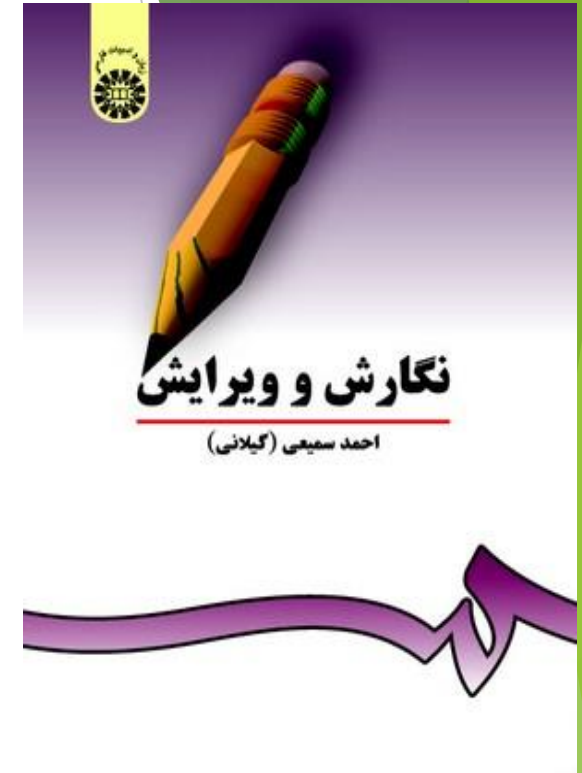
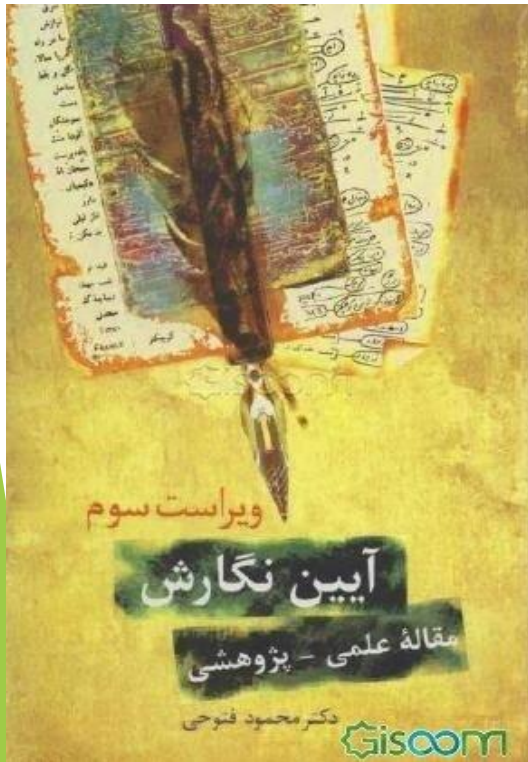
ویرایش فنی

- ▶ یکدست کردن رسم الخط (جدا و پیوسته نویسی، پایه همزه، های بیان حرکت و...)
- ▶ اصلاح غلط های املائی
- ▶ گذاشتن / اصلاح علائم نگارشی (سجاوندی)
- ▶ بررسی ارجاعات، فهرست منابع، پانوشت و پی نوشت ها
- ▶ بررسی قلم متن، عنوان، پانوشت، جداول و فاصله خطوط (برای ارجاع به صفحه آرا)

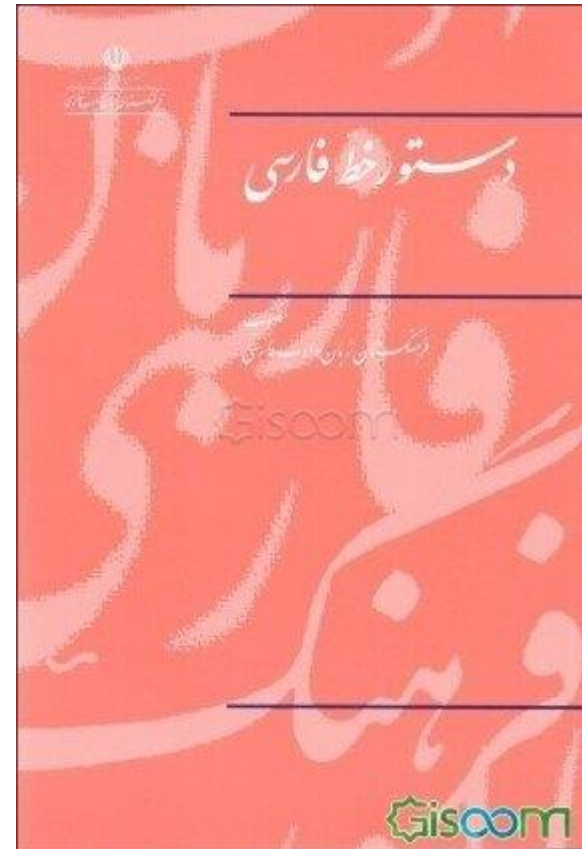
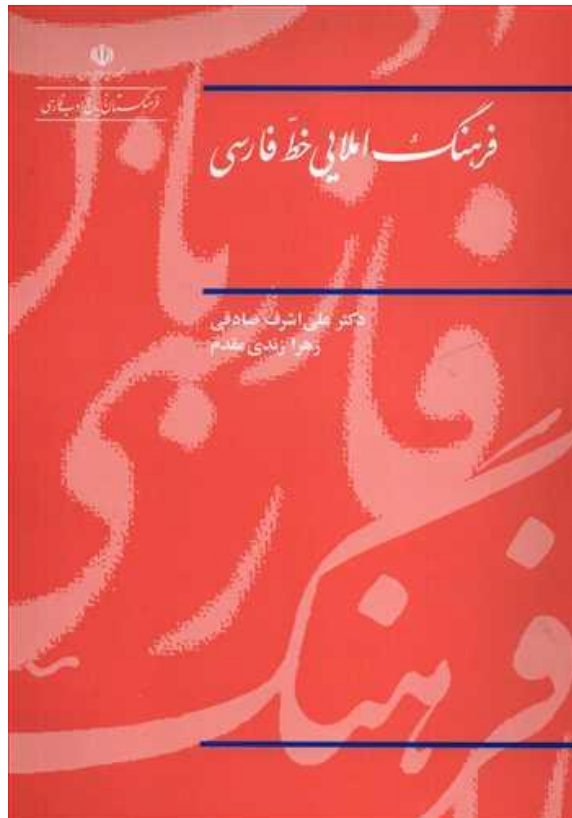
ویرایش زبانی / ادبی

- ▶ انطباق متن با زبان فارسی معیار
- ▶ اصلاح غلط های رایج زبانی
- ▶ پیراستن متن از اصطلاحات عامیانه
- ▶ پیشنهاد معادل های فارسی برای واژه های بیگانه
- ▶ کوتاه کردن جملات طولانی و روان سازی متن
- ▶ بررسی پاراگراف / بند ها

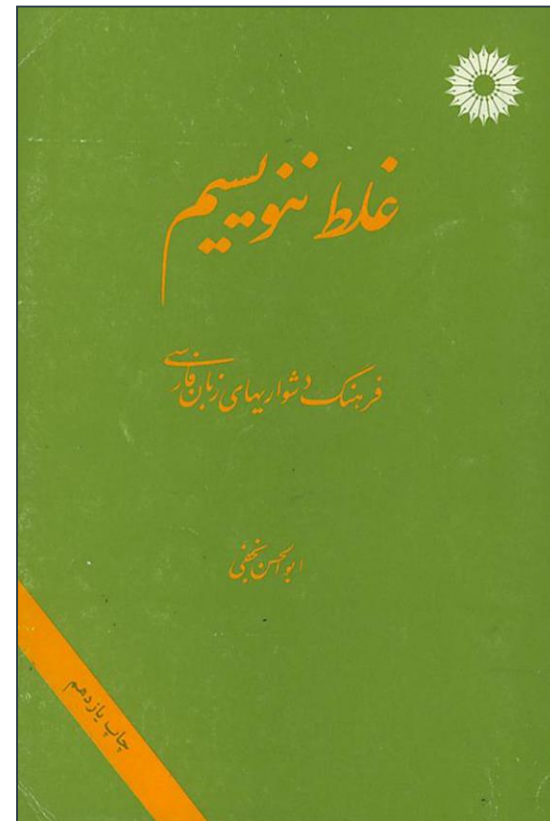
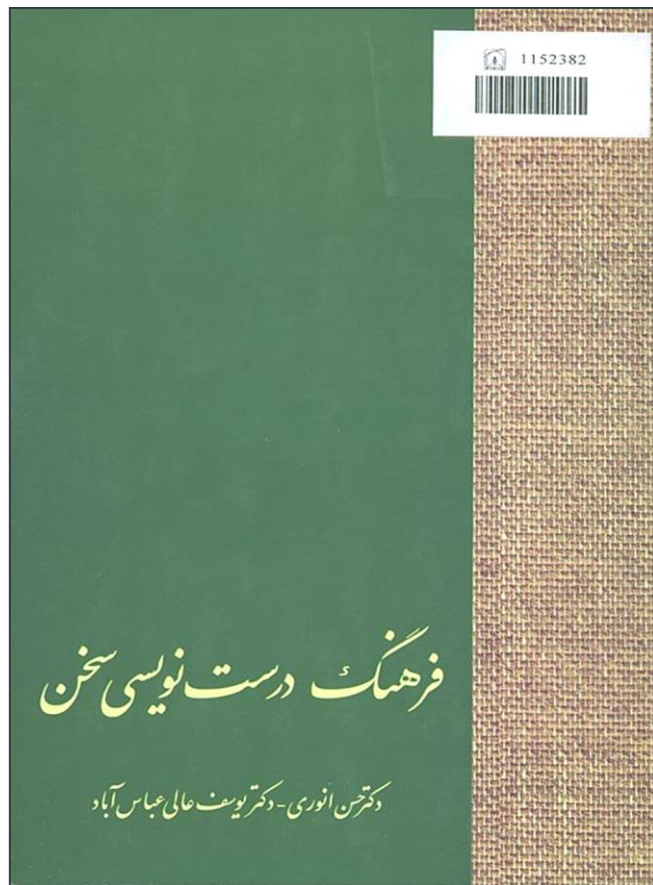
کتاب های آموزش ویراستاری

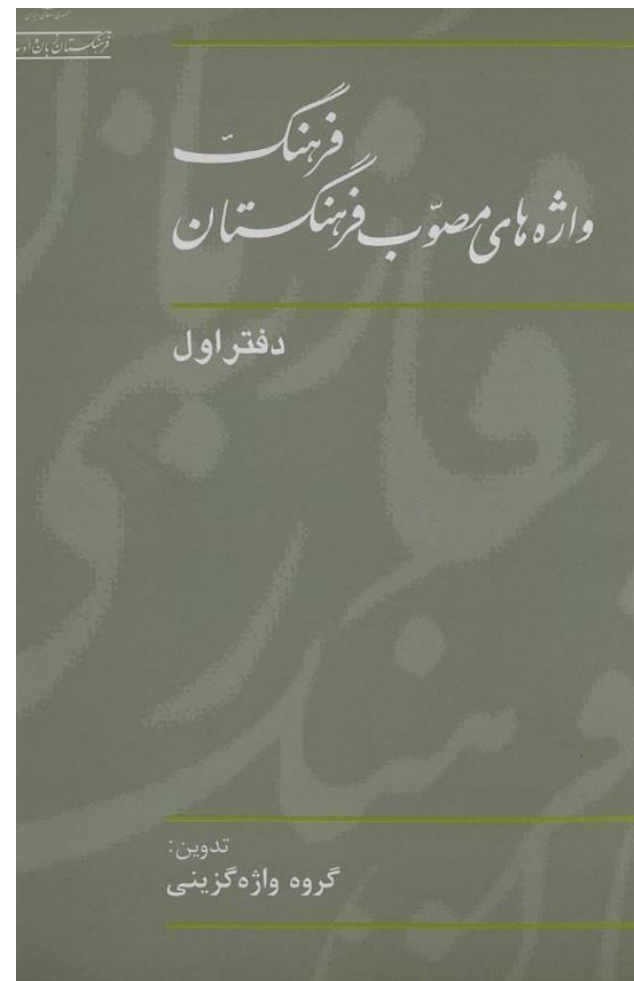
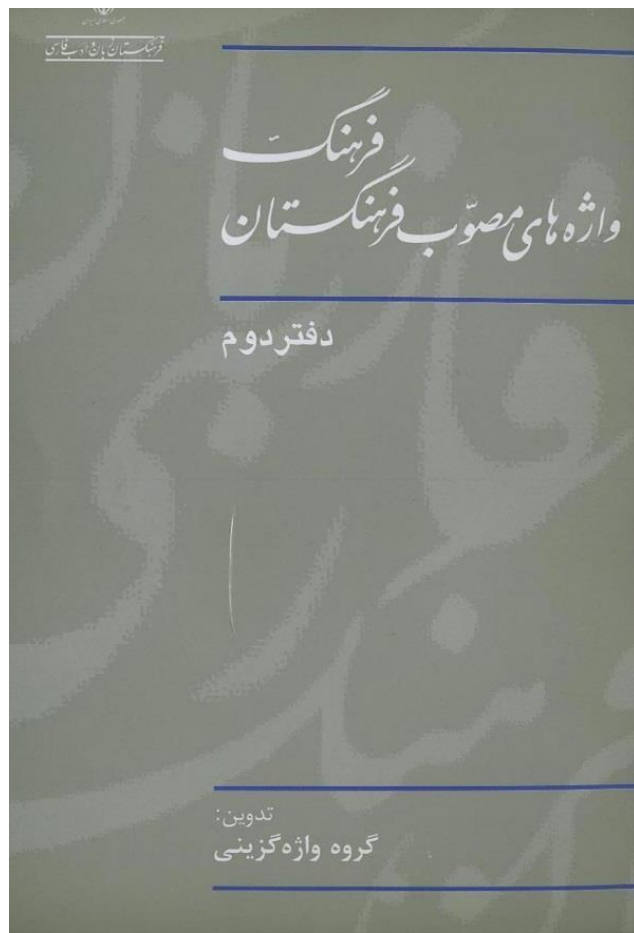
دستور خط فرهنگستان

غلط های رایج

معادل های واژه های بیگانه

ویرایش رایانه ای

▶ ویرایش در نرم افزار word

▶ نرم افزارهای ویراستیار

۱. مقدمه

پنج منظومه حکیم نظامی گنجوی (مخزن الاسرار، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون، هفت پیکر و اسکندرنامه)، در زمان حیات نظامی و پس از آن چنان مورد استقبال واقع شد که شاعران ایرانی و غیرایرانی بسیاری در صدد تقلید از آن برآمدند و خمسه‌هایی به زبان‌های فارسی، اردو، ترکی آذری، عثمانی و جغتایی سرودند. محققان تعداد این خمسه‌ها و خمسه‌سرایان را به طور کل، بین صد تا هزار خمسه و خمسه‌سرا تخمین زده‌اند: «در کتب‌خانه‌های مختلف تاکنون بیش از صد خمسه و خمسه‌سرا به نظر ما رسیده است و البته اگر تمام کتب‌خانه‌ها را می‌توانستیم پژوهش کنیم، شاید هزار خمسه از هزار شاعر دیده می‌شده (وحید دستگردی، بی‌تا: ص ۱۰۰ - ص ۱۰۱)؛ اما تاکنون هیچ فهرست دقیقی از آنها به دست داده نشده است. بنابراین تعداد مقلدان نظامی را در ایران و قلمرو نفوذ فرهنگ ایران (آسیای صغیر، آسیای مرکزی و هندوستان) از حد افزون می‌داند (۱۳۵۴: ۱۳۳۵) و ابوالقاسم رادفر نیز معتقد است که

A screenshot of the Virastiyar software interface. The top part shows a ribbon with tabs for FILE, HOME, INSERT, DESIGN, PAGE LAYOUT, REFERENCES, MAILINGS, REVIEW, and VIEW. The REVIEW tab is active, showing options like 'نویسه‌ها' (Tracked Changes), 'دستور خط' (Track Changes), 'نشانه‌گذاری و ویراستاری' (Track Changes), 'اعداد تاریخ' (Track Changes), 'راهنما تنظیمات' (Track Changes), and 'ویراستیار' (Track Changes). Below the ribbon, there are several icons and text boxes. On the right side, there is a 'Comments' panel with a comment from 'Admin' posted 'A few seconds ago'. The main text area contains the same Persian text as the previous screenshot, with a red box highlighting the word 'مقدمه'.

نرم افزارهای ویراستیار

ویراستیار (شورای عالی اطلاع رسانی- وزارت ارشاد- 1390)
پاکنویس (مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی- نور- 1399)

